

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Waldemar Płóciennik

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

w sprawie **A. B.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2025 r.,
zażalenia skazanego
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 30 stycznia 2025 r., II KO 154/24,
o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego
oczywistej bezzasadności,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł
utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

A. B. złożył osobisty wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 września 2024 r., II AKa 53/23, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 18 marca 2020 r., V K 174/19. Z pisma skazanego wynikało, że podawał on równoległe dwa powody wznowienia postępowania. Po

pierwsze, nienależytą obsadę Sądu I instancji, albowiem w jego składzie zasiadała sędzia delegowana. Po drugie, nierzetelne, nienależyte i stronnice rozpoznanie jego sprawy, poprzez naruszenie przepisów prawa procesowego, powiązanych z postępowaniem dowodowym oraz błędy w ustaleniach faktycznych.

Pierwsza ze wskazywanych okoliczności została potraktowana jako sygnalizacja wznowienia postępowania z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zarządzeniem upoważnionego sędziego z dnia 20 grudnia 2024 r., II KO 154/24, stwierdzono brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. Skazany złożył zażalenie na to zarządzenie (k. 34 akt II KO 154/24), zostało ono pozostawione w aktach sprawy bez dalszego biegu.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2025 r., II KO 154/24, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności. W uzasadnieniu postanowienia zaznaczono, że dotyczy ono wyłącznie innych niż obsada sądu uchybień, powoływanych przez skazanego jako podstawy wznowieniowe.

Zażalenie na to postanowienie wniósł skazany. W jego treści podniósł, że nie zgadza się z zarządzeniem dotyczącym odmowy wznowienia postępowania z urzędu w związku z wystąpieniem uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na orzekanie przez Sąd z udziałem sędziego delegowanego. Wskazał ponadto, że kwestionuje uznanie jego wniosku za oczywiście bezzasadny, podając, że: wznowienie postępowania może nastąpić na wniosek strony; ubiegał się także o wyznaczenie obrońcy z urzędu; Sąd Najwyższy jest właściwy do wznowienia postępowania; w sprawie zaistniały podstawy do wznowienia postępowania. W punkcie 4 na stronie drugiej zażalenia podniósł również, że domaga się zbadania, czy zaskarżone postanowienie nie jest dotknięte uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem przez SSN Dariusza Kalę – cyt. „chodzi mi o to czy ww. Sędzia był nominowany na obecne stanowisko na podstawie wadliwej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. NeoKRS czy też nie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, dlatego też Sąd Najwyższy postanowił utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii wznowienia postępowania z urzędu, tj. materii objętej zarządzeniem z dnia 20 grudnia 2024 r. Przede wszystkim należy wskazać, że zarządzenie o stwierdzeniu braku podstaw do wznowienia postępowania z urzędu jest niezaskarżalne, czemu dał wraz Sąd Najwyższy pozostawiając zażalenie wniesione bezpośrednio na to zarządzenie w aktach sprawy, bez dalszego biegu. Po drugie, w zarządzeniu, do którego odnosi się skazany, upoważniony Sędzia Sądu Najwyższego rzetelnie wyjaśnił, że w świetle standardu wynikającego z orzecznictwa, w tym wyroku TSUE z dnia 16 listopada 2021 r. w połączonych sprawach od C-748/19 do C-754/19, na który powołuje się skazany, nie można automatycznie przyjąć, że sąd z udziałem sędziego delegowanego jest nienależycie obsadzony. Konieczne jest powołanie innych, konkretnych okoliczności, które rzutują na brak bezstronności sędziego delegowanego, a takich w tej sprawie nie stwierdzono. Po trzecie, w końcowej części uzasadnienia zaskarżonego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że nie dostrzega podstaw do wznowienia postępowania z urzędu, podając, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywano już, że orzekanie przez Sąd, w składzie którego zasiadała sędzia X.Y., nie jest sądem nienależycie obsadzonym.

Rozpoznając zażalenie Sąd Najwyższy bada także, czy zaskarżone postanowienie nie jest dotknięte którymś z uchybień, o którym mowa w art. 439 § 1 k.p.k. Dlatego też kwestia obsady Sądu Najwyższego orzekającego w sprawie II KO 154/24 została zweryfikowana i Sąd Najwyższy nie stwierdził w tym zakresie żadnych błędów. Wypowiadając się co do wskazania skazanego, zawartego w punkcie czwartym na stronie drugiej, trzeba wskazać, że SSN Dariusz Kala nie został powołany do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3). Pan Dariusz Kala został powołany do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego postanowieniem Prezydenta RP z dnia 26 lipca 2016 r., nr 1130.11.2016, po uzyskaniu rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa przed zmianami (uchwała nr 271/2016 z dnia 5 kwietnia 2016 r.).

Przechodząc do treści zażalenia w zakresie dotyczącym odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na jego oczywistą bezzasadność

trzeba stwierdzić, że rozpoznając wniosek skazanego Sąd Najwyższy procedował i orzekł prawidłowo. Sąd Najwyższy trafnie ocenił, że żadna z okoliczności, na którą skazany powołał się we wniosku, nie może doprowadzić do wznowienia postępowania, bowiem nie mieszczą się one w katalogu przesłanek z art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k. Ma rację Sąd Najwyższy wskazując, że do tych podstaw nie można zaliczyć okoliczności wyartykułowanych przez skazanego we wniosku, takich jak: wadliwa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, bezzasadne oddalanie wniosków dowodowych, błędy w ustaleniach faktycznych. Tak samo należy ocenić analogiczne uwagi zawarte w końcowej części uzasadnienia zażalenia, gdzie skazany wskazał na nieuwzględnienie wniosków obrony w toku postępowania, pomijanie określonych dowodów, wydanie wyroku bez oparcia go na całokształcie zgromadzonego materiału dowodowego.

Niczego w tej kwestii nie zmieniają uwagi skazanego, że zgodnie z przepisami k.p.k. strona może wnioskować o wznowienie postępowania, jak również, że w przypadku, gdy postępowanie zakończyło się wyrokiem Sądu Apelacyjnego, właściwy do orzekania w przedmiocie wznowienia jest Sąd Najwyższy. Aby mogło dojść do wznowienia postępowania, a w konsekwencji wzruszenia prawomocnego wyroku, muszą być spełnione ku temu konkretne, merytoryczne przesłanki. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy rozpoznając wniosek skazanego, nie zaistniały one w tym postępowaniu. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega, w sposób formalny, wstępnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że treść wniosku świadczy o jego oczywistej bezzasadności, którą należy rozumieć jako niedającą żadnych racjonalnych podstaw do merytorycznego badania warunków wznowienia, odmawia się jego przyjęcia z pominięciem procedury uzupełnienia jego braków formalnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2024 r., I KZ 56/23). Na taką możliwość wskazuje art. 545 § 3 k.p.k., który został w tej sprawie prawidłowo zastosowany.

Mając na względzie, że wniosek skazanego został uznany za oczywiście bezzasadny w trybie art. 545 § 3 k.p.k., Sąd Najwyższy był uprawniony odstąpić od wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu, o co skazany wnioskował w piśmie z

dnia 17 października 2024 r. (k. 6 akt II KO 154/24). Na takie procedowanie wprost zezwala art. 545 § 3 k.p.k.

Podsumowując, Sąd Najwyższy prawidłowo odmówił przyjęcia wniosku skazanego w trybie art. 545 § 3 k.p.k., dlatego też zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Mając na uwadze powyższą argumentację, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]

Waldemar Płóciennik Włodzimierz Wróbel Małgorzata Wąsek-Wiaderek